Masarykův onkologický ústav podporuje rozvoj ošetřovatelství a kompetenčně posílenou roli sester

11.5.2026 - | Masarykův onkologický ústav

Zítra, 12. května, si připomínáme Mezinárodní den sester, kdy je pro letošek zvoleno nosné téma „Our Nurses. Our Future. Empowered Nurses Save Lives“. Heslo zdůrazňuje, že posílení postavení sester je nezbytné pro udržitelnost zdravotních systémů a bezpečnou péči o pacienty. Vychází z nutnosti reorganizace práce ve prospěch zajištění zdravotní péče v situaci, kdy se zvyšují nároky a snižují počty zdravotníků, kteří péči mohou poskytovat.

„U zvyšování kompetencí sester nejde o jejich nové činnosti, ale o narovnání odpovědností,“ zdůrazňuje náměstkyně pro nelékařské zdravotnické pracovníky MOÚ Tereza Malá a pokračuje: „Diskuze související s touto problematikou jsou zatížené spoustou emocí. Někteří mají strach, že sestry chtějí sebrat lékařům práci, jiní se bojí, že budou sestry provádět výkony, které neumí a poškodí tím pacienta. Další tvrdí, že sestrám jde jen o peníze a že ve skutečnosti o převzetí některých kompetencí ani nestojí. Je nutné si ale uvědomit, že **kompetence, které sestry postupně přebírají, nejsou nové**. Sestry je již dlouhodobě vykonávají na základě svého vzdělání, znalostí a dovedností.“

Legitimizace kompetencí umožní sestrám nést **odpovědnost za preventivní, diagnostickou i léčebnou péči**, kterou reálně poskytují. Současně umožní transparentní vykazování péče, což je nezbytné pro stabilitu zdravotního systému. Podle Terezy Malé musí být proces doprovázen jasnou definicí kompetencí sester, revizí pracovních činností sester a lékařů, restrukturalizací poskytování zdravotních služeb spolu s komunikací s plátci a nastavením možností vykazování a plateb za poskytnuté zdravotní služby, kdy je nositelem výkonu všeobecná sestra.

Masarykův onkologický ústav (MOÚ) dlouhodobě podporuje rozvoj ošetřovatelství a je příkladem toho, jak může vypadat moderní kompetenčně posílená role sester v praxi. **Důkazem moderní ošetřovatelské praxe jsou naše ambulance** umístěné **v novém Vstupním pavilonu v Centru inovativní a podpůrné péče**, kde sestry pracují zcela samostatně, v úzké spolupráci s lékaři a multidisciplinárním týmem.

Stomická ambulance nabízí špičkovou péči o pacienty s kolostomií, ileostomií a urostomií. Práce sester zahrnuje komplexní management rizik, kontrolu peristomální kůže a odborné ošetření stomie. Tyto sestry specialistky samostatně předepisují stomické pomůcky formou ePoukazu, poskytují informace o limitech úhrad a zprostředkovávají kontakty na pacientské organizace. Jejich hlavním cílem je edukace dospělých k plné soběstačnosti, sebepéči a zvyšování kvality života.

Ambulance pro hojení ran se specializuje na komplexní péči o postradiační rány, nehojící se chirurgické rány, dekubity a další chronické onkologické defekty. Sestry zde provádějí screening rizik, diagnostiku a léčbu s využitím moderního konceptu vlhkého hojení a možnosti podtlakové terapie. Zajišťují předpis převazových materiálů, koordinují návaznost na domácí či hospicovou péči a úzce propojují pacienty s péčí nutričních terapeutů a zdravotně sociálními službami.

Tato pokročilá praxe (v zahraničí tzv. Advanced Practice Nursing) plní u obou ambulancí ten nejdůležitější společný **cíl: umožnit onkologickým pacientům, aby i přes závažné zdravotní**

komplikace spojené s léčbou mohli trávit čas bezpečně doma se svými blízkými, nikoli na hospitalizačním lůžku.

Posílené kompetence aplikujeme i v oblasti klinického výzkumu. Všeobecné sestry se zvláštní odbornou způsobilostí, které v MOÚ pracují na pozici **Koordinátora klinických hodnocení léčivých přípravků**, garantují dodržování standardů Správné klinické praxe (GCP). Samostatně vyhodnocují klinická data a toxicitu hodnoceného léčiva dle mezinárodních kritérií. Takto zpracovaná data využívá zkoušející lékař při svém závěrečném hodnocení. Vedle těchto expertních činností provádějí specifické studijní procedury a zajišťují veškerou nemedicínskou edukaci pacienta. Pro pacienta se tak stávají nepostradatelným průvodcem a oporou po celou dobu jeho účasti v klinické studii.

Mezinárodní den sester je dnem, který nese odkaz Florence Nightingalové a připomíná **zásadní roli sester v péči o zdraví jednotlivců i celé společnosti**. Všem sestrám, ale i dalším nelékařským zdravotnickým pracovníkům vyjadřujeme velké poděkování za jejich profesionalitu, lidskost a vysokou odbornost prokazovanou při každodenní péči o pacienty a jejich blízké.

https://www.mou.cz/masarykuv-onkologicky-ustav-podporuje-rozvoj-osetrovatelstvi-a-kompetencne-posilenou-roli-sester/t2376